

adviseurs in
ruimtelijke
ontwikkeling

Quick scan natuur

Eerbeek, Coldenhovenseweg 95

Gemeente Brummen

Datum: 24 oktober 2023

Projectnummer: 230190

Versie: 2

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Plangebied	3
2	Wettelijk kader	7
2.1	Gebiedsbescherming	7
2.2	Soortenbescherming	8
2.3	Bescherming houtopstanden	9
3	Onderzoeksmethode	10
3.1	Deskundigheid	10
3.2	Definitie product	10
3.3	Werkwijze	10
4	Aanwezigheid beschermde gebieden en soorten	12
4.1	Ligging beschermde gebieden	12
4.2	Aanwezigheid beschermde soorten	13
4.3	Aanwezigheid houtopstanden	27
5	Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	28
5.1	Mogelijke effecten op beschermde gebieden	28
5.2	Mogelijke effecten op beschermde soorten	29
5.3	Mogelijke effecten op beschermde houtopstanden	32
6	Conclusie	33
6.1	Gebiedsbescherming	33
6.2	Soortenbescherming	33
6.3	Bescherming houtopstanden	34
6.4	Vervolgstappen	34

Geraadpleegde bronnen

Bijlage 1. Wettelijk kader

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de Coldenhovenseweg 95 te Eerbeek bevindt zich een perceel met graslanden, een oude schuur/paardenstal en een gebouw in aanbouw. In de huidige situatie kennen de gronden de bestemming 'Agrarisch met landschapswaarden' en is er een aanduiding 'paardenstal' opgenomen. Het is de bedoeling dat de huidige paardenstal als bijgebouw gaat fungeren en dat het in aanbouw zijnde bouwwerk naast de paardenstal een woning wordt. Tussen beide gebouwen komt mogelijk nog een verbinding. Hiertoe vinden vooral wijzigingen plaats aan de binnenzijde, mogelijk wordt ook de buitenzijde van de paardenstal nog aangepast. Het dak hiervan blijft behouden. Ten opzichte van de huidige situatie komen er wat verhardingen bij ten westen van de paardenstal (parkeerplaats). Op dit moment is er geen woonbestemming op het perceel aanwezig. Hiervoor dient een nieuw bestemmingsplan opgesteld te worden.

Voor de vaststelling van een nieuw bestemmingsplan is het noodzakelijk dat de haalbaarheid ervan wordt aangetoond. Er dient daarom vanuit de ecologie onderzocht te worden of met de ruimtelijke ontwikkelingen die het plan toestaat sprake is van overtreding van de geldende natuurwet- en regelgeving. Voorliggende rapportage zet door middel van een quick scan natuur uiteen of met de ruimtelijke ontwikkeling mogelijk sprake kan zijn van het verstoren van beschermde natuurgebieden en beschermde soorten en of nader onderzoek hiernaar noodzakelijk is.

1.2 Plangebied

1.2.1 *Huidige situatie*

Het plangebied is gelegen in het buitengebied van Eerbeek, op de Veluwe, in de gemeente Brummen (provincie Gelderland). De locatie is gedeeltelijk gelegen binnen Natura 2000-gebied Veluwe en in de Groene Ontwikkelingszone van het Gelders Natuurnetwerk.

De directe omgeving van het plangebied kenmerkt zich voornamelijk door gemengde bossen. Ten westen en noordwesten liggen enkele vrijstaande woningen en een industriecomplex. Het plangebied is omgrensd door houten hekwerken. De west-, zuid- en oostzijde grenst aan een bosperceel. De noordzijde grenst aan de Coldenhovenseweg. Navolgende afbeeldingen geven de globale ligging van het plangebied weer.

Topografische kaart met de globale ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron: PDOK.

Luchtfoto met de globale ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron: PDOK.

Op 13 juni 2023 is een veldbezoek uitgevoerd. De toegang tot het perceel is aan de Coldenhovenseweg gelegen en bestaat uit een onverhard pad naar de oude schuur/paardenstal toe. Ten zuidoosten van de schuur en het bijgebouw in aanbouw bevinden zich enkele coniferen, twee berken (waarvan 1 dood) en enkele struiken. Zoet oppervlaktewater ontbreekt in het plangebied.

Langs de oostzijde is er sprake van overhangende takken van bomen en opschot van Amerikaanse vogelkers, waardoor het stalen gaashekwerk hier grotendeels aan het zicht wordt onttrokken. In de weides staat her en der een vrijstaande boom, rondom

het bijgebouw staan enkele coniferen en bomen. Er staat een tijdelijke container op de locatie waar de woning gepland is. In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig.

Het grasland is droog, het grondwater staat ruim onder de wortelzone. In het grasland groeien algemene soorten als witte klaver, kropaar, Jacobskruiskruid, hoornbloem spec., scherpe boterbloem, duizendblad, havikskruiden, zuring spec., en smalle weegbree. Er was één exemplaar van korenbloem aanwezig (waarschijnlijk een restant van in het verleden ingezaaide kruidenrijke mengsels). Het grasland was sterk verdroogd en diverse kruiden waren aan het verdrogen en afsterven, behalve in de schaduwwerking aan de zuidoostzijde.

Paardenstal gezien vanaf de noordzijde

Droog grasland langs de Coldenhovenseweg

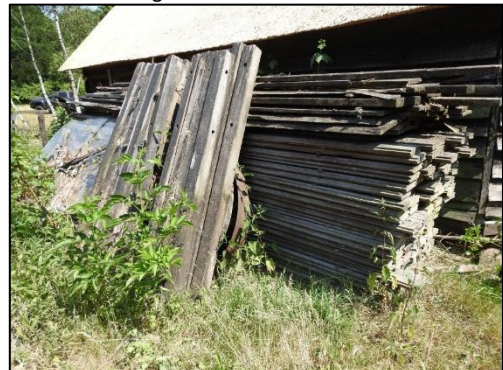
Zicht op het terrein vanaf de zuidzijde

Tijdelijke container, tevens globale locatie nieuwe woning

Struweel nabij de paardenstal

Opslag van materialen op het terrein

1.2.2 Toekomstige situatie

Het is de bedoeling dat de huidige paardenstal wordt getransformeerd tot bijgebouw. Hiertoe vinden vooral wijzigingen plaats aan de binnenzijde, mogelijk wordt ook de buitenzijde nog kleinschalig aangepast. Het dak blijft behouden. Het gebouw in aanbouw wordt een woning. Er komen ten westen van de paardenstal twee parkeerplaatsen. De woning is al in aanbouw (als bijgebouw), dit was namelijk al eerder vergund met een WABO-vergunning. De overige inrichting van het perceel zal niet wijzigen (behoudens voorstellen uit het landschappelijke inrichtingsplan). Omdat het een bestemmingswijziging betreft, is er nog geen planning voor de uitvoering van het werk voor wat betreft de inrichting van het terrein.

Nieuwe situatie met de in aanbouw zijnde woning rood omlijnd. Voor de paardenstal komt een parkeerplaats. Schets uit het landschappelijk inrichtingsplan, waarop ook de randbeplanting en struweelhagen zichtbaar zijn, evenals takkenrillen en de aan te leggen poel.

2 Wettelijk kader

Hieronder staat een samenvatting van het wettelijk kader. Een uitgebreide beschrijving staat in bijlage 1.

2.1 Gebiedsbescherming

2.1.1 *Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden*

Op grond van de Wet natuurbescherming kunnen natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna, door de Minister worden aangewezen ter uitvoering van de Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijn, de zogeheten Natura 2000-gebieden. Ook kan de Minister op grond van deze wet in enkele specifieke gevallen bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen.

Bij de aanwijzing van een Natura 2000-gebied worden voor het gebied instandhoudingsdoelstellingen voor te beschermen soorten en/ of habitats vastgesteld. Het is verboden om zonder vergunning een project te realiseren dat significant negatieve gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. Als een plan of project mogelijk negatieve gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, vindt eerst een globale toetsing plaats, de voortoets. Als uit de voortoets blijkt dat er zeker geen negatieve gevolgen zijn, dan kan het betreffende plan worden vastgesteld, of geldt in het geval van een project geen vergunningplicht. Als de kans op significante gevolgen niet kan worden uitgesloten dan moet, conform artikel 2.8 van de Wet natuurbescherming een passende beoordeling worden gemaakt.

2.1.2 *Natuurnetwerk Nederland*

De Wet natuurbescherming draagt Gedeputeerde Staten op, om in hun provincie te zorgen voor een landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland. Voor dit netwerk geldt, op basis van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (het Barro), een 'nee, tenzij'-beschermingsregime. Het bestemmingsplan, of een omgevingsvergunning waarmee van het bestemmingsplan wordt afgeweken, maakt geen ontwikkelingen mogelijk die kunnen leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van de aanwezige natuur, of tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden, *tenzij* er sprake is van groot openbaar belang, er geen reële alternatieven zijn, negatieve effecten zoveel mogelijk worden beperkt en overblijvende negatieve effecten worden gecompenseerd. Provincies dienen deze bescherming te regelen bij provinciale verordening. Daarnaast kunnen provincies bij provinciale verordening andere gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermen, genaamd bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen.

De provincie Gelderland spreekt niet van Natuurnetwerk Nederland maar van het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO). Binnen het GNN en de GO staat de bescherming van de kernkwaliteiten centraal. De kernkwaliteiten bestaan uit bestaande natuurwaarden, uit nog te ontwikkelen potentiële waarden en omgevingscondities. Per saldo moet elke ontwikkeling in het GNN een verbetering van de betreffende kernkwaliteiten opleveren.

De GO heeft een dubbeldoelstelling. Er is ruimte voor economische ontwikkeling in combinatie met versterking van de ecologische samenhang tussen inliggende en aangrenzende natuurgebieden. Door de samenhang met de aangrenzende en inliggende natuur van het GNN herbergt de GO ook kenmerkende natuurwaarden. Bij ruimtelijke ingrepen in de GO wordt onderscheid gemaakt tussen nieuwvestiging, uitbreiding van bestaande bestemmingen en de schaal/omvang van de ingreep.

De provincie Gelderland vindt het verder van belang dat rustgebieden voor winterganzen geschikt blijven voor ganzen. De provincie stuurt daarom op het behoud van de openheid en de rust in deze gebieden. Ook zijn weidevogelgebieden aangewezen. De provincie wil hier een landbouwpraktijk stimuleren en in stand houden die rekening houdt met weidevogels. Beschermde weidevogelgebieden en ganzenfoerageergebieden liggen voornamelijk in de GO en voor het overige deel in het GNN.

De provinciale regels met betrekking tot natuur hebben geen externe werking.

2.2 Soortenbescherming

De bescherming van dier- en plantensoorten is geregeld in de Wet natuurbescherming. Voor een aantal soorten is door middel van verboden een beschermingsregime opgenomen. Er is een apart beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten, voor Habitatrichtlijnsoorten en voor andere soorten. Naast de beschermde plant- en diersoorten geldt voor al de in het wild levende soorten ook een zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor aanwezige soorten zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht.

Provinciale Staten kunnen in een verordening een vrijstelling verlenen van de verboden van de wet. De provincie Gelderland heeft besloten voor een aantal algemeen voorkomende zoogdiersoorten en amfibieën een vrijstelling te verlenen, voor handelingen die men verricht in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud. Het betreft de soorten aardmuis, bosmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos, woelrat, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en middelste groene kikker.

Daarnaast zijn de verboden niet van toepassing op handelingen die men uitvoert in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling of bestendig beheer en onderhoud, wanneer men die handelingen uitvoert conform een goedgekeurde gedragscode. Tot slot kunnen Gedeputeerde Staten, wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat, onder bepaalde voorwaarden een ontheffing verlenen van de verboden.

2.3 Bescherming houtopstanden

Het is verboden houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, zonder voorafgaande melding bij de provincie. Een houtopstand is hierbij gedefinieerd als een eenheid van bomen of struiken met een oppervlakte van ten minste 1.000 vierkante meter of een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat. De wet schrijft verder voor dat wanneer een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, de grond binnen drie jaar moet worden herbeplant.

Bovenstaande bescherming geldt niet voor alle houtopstanden. De regels zijn onder meer niet van toepassing op houtopstanden op erven of in tuinen en op houtopstanden binnen de, bij besluit van de gemeenteraad, vastgelegde grenzen van de bebouwde kom. Ook voor het dunnen van een houtopstand gelden de regels niet.

3 Onderzoeksmethode

3.1 Deskundigheid

Kwaliteit van het ecologisch onderzoek en het geleverde product staan bij SAB hoog in het vaandel. Mede daarom zijn wij aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus (NGB); de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Om aan onze standaard te voldoen, wordt ecologisch onderzoek enkel uitgevoerd door deskundigen. Onder een ecologisch deskundige verstaan we iemand met aantoonbare ervaring en kennis op het gebied van de ecologie van de betreffende soorten. Onze deskundigen voldoen aan de eisen van een ecologisch deskundige zoals de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland die stelt. Ecologen in opleiding tot deskundige werken altijd onder begeleiding van een deskundige.

3.2 Definitie product

Het product wat in deze rapportage geleverd wordt is een “quick scan natuur”. Dit bestaat uit een “quickscan soorten” conform de begrippenlijst van het Netwerk Groene Bureaus (NGB 2020), aangevuld met verkennende analyse op het gebied van gebiedsbescherming (Natura 2000-gebieden en Natuurnetwerk Nederland) en een verkennende analyse op het gebied van houtopstanden.

3.3 Werkwijze

Voor het onderzoek werd een bureaustudie uitgevoerd en werd een veldbezoek aan de locatie gebracht. Als eerste werd voor het onderzoek, op basis van informatie van de opdrachtgever, het plangebied in beeld gebracht en werden de toekomstige ontwikkelingen beschreven. Vervolgens werd onderzocht welke beschermde plant- en diersoorten in de omgeving van het plangebied zijn te verwachten. Hiervoor werd de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd op 12 juni 2023, waarbij waarnemingen van de afgelopen 10 jaar werden opgevraagd. Aanvullend hierbij is gebruik gemaakt van andere bronnen, als websites en verspreidingsatlassen. Bij deze bureaustudie werd ook de ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden en gebieden die via de provinciale verordening zijn beschermd onderzocht. Hiervoor werd onder meer informatie van de website van de provincie geraadpleegd. Ten slotte werd nagegaan of beschermde houtopstanden in het plangebied aanwezig zijn.

Vervolgens werd een veldbezoek aan het plangebied en de directe omgeving ervan gebracht. Dit bezoek vond plaats op 13 juni 2023 van 14:00-15:00, bij droog weer, windkracht 3 en een temperatuur van circa 27 graden. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de habitats ter plaatse en om de geschiktheid van het plangebied voor de verschillende soortgroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft niet de status van een volledige veldinventarisatie. Het eenmalige veldbezoek geeft een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

Met de gegevens uit de bureaustudie en het veldbezoek is vervolgens een inschatting gemaakt van de mogelijke effecten op beschermde soorten, beschermde gebieden en beschermde houtopstanden. Op basis van deze inschatting is een advies opgesteld met aanbevelingen voor vervolgstappen. Nadat het eerste conceptrapport gereed was, is dit beoordeeld op inhoud en vorm door een deskundig collega. Het commentaar is vervolgens besproken en verwerkt, om zo tot een eensluidend advies te komen.

4 Aanwezigheid beschermde gebieden en soorten

In dit hoofdstuk beschrijven wij de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden en beschrijven we de kans op de aanwezigheid van beschermde soorten. In het volgende hoofdstuk volgt een beoordeling van de mogelijke effecten op beschermde gebieden en beschermde soorten ten gevolge van de ontwikkeling.

4.1 Ligging beschermde gebieden

4.1.1 Ligging Natura 2000-gebied

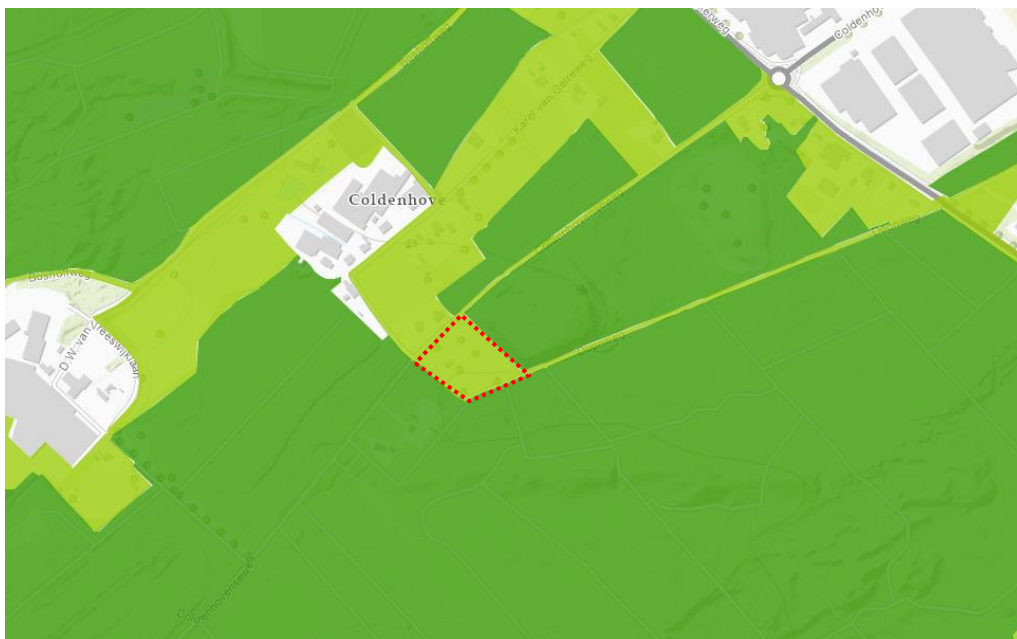
Het plangebied ligt gedeeltelijk binnen Natura 2000-gebied Veluwe. De paardenstal en het (bij)gebouw in aanbouw vallen echter niet in de begrenzing. Verder ligt Natura 2000-gebied “Landgoederen Brummen” op 3,5 kilometer afstand en “Rijntakken” op circa 6 kilometer afstand van het plangebied.

Globale ligging van het plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van het Natura 2000-gebied Veluwe (groen gearceerd). Bron: Aeries Calculator.

4.1.2 Ligging Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt buiten het Gelders Natuurnetwerk, maar binnen de Groene Ontwikkelingszone (zie navolgende afbeelding). In de nabijheid liggen geen weidevogel-leefgebieden of ganzenfoerageergebieden.

Globale ligging van het plangebied ten opzichte van het Gelders Natuurnetwerk (donkergroen) en de Groene Ontwikkelingszone (lichtgroen). Bron: Provincie Gelderland.

4.2 Aanwezigheid beschermde soorten

4.2.1 *Zorgplicht, voor alle in het wild levende dieren en planten*

In het plangebied zijn gebouwen aanwezig en ook is enig groen aanwezig. Het plangebied vormt daarmee geschikt leefgebied voor in het wild levende planten en dieren.

4.2.2 *Vogelrichtlijnsoorten*

4.2.2.1 *Vogelsoorten met niet-jaarrond beschermde nesten*

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied soorten met niet-jaarrond beschermde nesten waargenomen zoals merel. Dergelijke soorten kunnen in het plangebied tot broeden komen.

4.2.2.2 *Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten*

Naast de reguliere bescherming in het broedseizoen zijn er verschillende vogelsoorten van wie de nesten jaarrond worden beschermd. Deze jaarrond beschermde status is vanwege verschillende redenen. Zo zijn er soorten die het hele jaar gebruik maken van het nest. Daarnaast zijn er koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn. Ook zijn er soorten die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die nauwelijks in staat zijn zelf een nest te maken.

In de omgeving komen vrijwel alle jaarrond beschermde soorten voor. Deze soorten worden hierna per soort of per groep met vergelijkbaar broedbiotoop beschreven.

Huismus

Huismussen broeden in kieren en spleten van bebouwing en tevens vaak onder (golvende) dakpannen. Een geschikte leefomgeving van de huismus bestaat uit een combinatie van een geschikte nestgelegenheid, voedsel, drinkwater en voldoende

dekking in de vorm van stekelige of groenblijvende struiken. Voornamelijk plekken waar bebouwing wordt afgewisseld met groenvoorzieningen herbergen hoge dichtheden aan huismussen (BIJ12 2022).

In het plangebied zijn geen geschikte nestlocaties van de huismus aangetroffen. Het bijgebouw is nog in aanbouw en is daarom niet geschikt. De paardenstal heeft een net vernieuwde rieten kap, waarin geen broedmogelijkheden aanwezig zijn. Van binnen zijn geen nesten waargenomen. Daarnaast zijn er tijdens het veldbezoek geen huismussen of sporen van de huismus in het plangebied waargenomen. Huismussen zijn zeer honkvast en blijven altijd in de directe omgeving van hun nestplaats. Het feit dat de soort tijdens geschikte weersomstandigheden niet is aangetroffen, duidt er op dat zich geen nesten in het plangebied bevinden. Aangezien er geen duidelijke nestlocaties voor de huismus in het plangebied aanwezig zijn, en huismussen of sporen van de soort niet zijn waargenomen, is het onwaarschijnlijk dat het plangebied onderdeel uitmaakt van de functionele leefomgeving van deze soort.

Gierzwaluw

Gierzwaluwen broeden in Nederland in stedelijk gebied. Ze broeden in kolonies, onder daken en in gebouwen. Veel gebruikte nestlocaties zijn onder scheefliggende of kapotte dakpannen, onder nokpannen, in gaten en kieren onder de dakrand en bij dakkapellen, daar waar het zink overloopt van de dakkapel naar de dakpannen. Daarnaast worden soms kunstmatige nestkasten of nestpannen, gaten in muren, gaten achter regenpijpen of ventilatieschachten als broedlocatie gebruikt. Nestlocaties dienen een vrije uitvliegroute op minimaal enkele meters boven de grond te hebben. Daken dienen verder minimaal een hellingshoek van 45 graden te hebben om als nestlocatie geschikt te zijn (BIJ12 2017a).

Er zijn geen geschikte nestlocaties omdat er geen dakbedekking van dakpannen is. Daarnaast broedt de gierzwaluw in kolonieverband in stedelijk gebied. Vrijstaande gebouwen in het buitengebied worden zelden tot nooit gebruikt. Omdat geschikte nestlocaties ontbreken kan de aanwezigheid van de gierzwaluw met zekerheid worden uitgesloten.

Roofvogels en uilen

Rondom het plangebied is bos aanwezig. Diverse soorten van de lijst met jaarrond beschermde nesten broeden in dergelijke biotopen, namelijk buizerd, havik, sperwer, wespandief, boomvalk en ransuil. Andere soorten die uit de NDFF naar voren komen zijn onder andere steenuil en kerkuil.

Buizerd

De buizerd heeft de voorkeur voor een afwisselend landschap waar bossen worden afgewisseld door open terrein, weilanden en houtwallen. De combinatie van een bos of bosje met nabijgelegen open land is ideaal. De buizerd maakt in de meeste gevallen gebruik van een bestaand kraaien- of blauwe reigernest, en bouwt deze verder uit tot een omvangrijk nest. Het territorium en bijbehorende nesten wordt jaarrond verdedigd. Nesten bevinden zich in hoge bomen tussen de 6 en 27 meter, grofweg tussen de 1/3 en 2/3 van de boomhoogte. Het nest bevindt zich direct langs de stam of soms op een zijtak, enkel in grove dennen ook in de boomtop (SOVON, 2002).

De buizerd heeft geen nest in het plangebied (visuele inspectie bij het veldbezoek). In het omringende bos kan de soort wel broeden.

Havik

De havik komt voornamelijk voor in naald- en loofbos en kan een territorium levenslang bezetten. Ook moerasbos en parken worden gebruikt. Door onderlinge concurrentie en voedselgebrek in bosgebieden worden ook steeds vaker dieren in groengebieden rond de stad aangetroffen. De havik maakt (meestal) zelf een nest hoog in de kroon van een boom welke vaak jarenlang achtereen wordt gebruikt. Soms wordt een nest van een andere roofvogel opgelapt. Meestal worden naaldbomen maar soms ook loofbomen gebruikt. De broedtijd loopt van eind maart tot begin juli (SOVON, 2002, www.vogelbescherming.nl). De broedtijd van deze soort is van eind februari tot eind juli, met een legpiek van eind maart tot eind april.

De havik heeft geen nest in het plangebied (visuele inspectie bij het veldbezoek). In het omringende bos kan de soort wel broeden.

Sperwer

De sperwer komt voor in allerlei typen bos en kleinschalig landschap met boomgroepen. De soort broedde traditioneel in dichte, niet te oude naaldbossen of gemengde bossen. Onder andere door toename van de havik, die in vergelijkbaar gebied leeft en ook op de sperwer jaagt, broedt de sperwer tegenwoordig echter op allerlei plekken in dichte loofbosjes, wegbeplanting en stadstuinen. De sperwer maakt elk jaar een nieuw nest binnen het bezette territorium, vaak dicht bij het oude. Het nest wordt direct aan de stam op dikke takken gebouwd. Soms wordt het oude nest van een houtduif verder uitgebouwd. De soort broedt van eind april tot eind juni (SOVON, 2002).

De sperwer heeft geen nest in het plangebied (visuele inspectie bij het veldbezoek). In het omringende bos kan de soort wel broeden.

Wespendief

De wespendief nestelt in de kruin van hoge loof- en naaldbomen. Deze wordt echter snel over het hoofd gezien omdat ouders met jongen tot meer dan vijf kilometer van het nest foerageren en de balts boven dit gehele territorium kan plaatsvinden. De soort bouwt jaarlijks een nest of knapt een oud nest op. Als voedsel worden vooral sociale wespen en hun larven en poppen gegeten, maar de wespendief eet ook ander dierlijk voedsel zoals kleine zoogdieren, reptielen of amfibieën. De wespendief start pas in de laatste decade van mei met de ei-leg. De jongen zijn vanaf half augustus vliegvlug en worden dan nog twee weken verzorgt (SOVON, 2002).

De wespendief heeft geen nest in het plangebied (visuele inspectie bij het veldbezoek). In het omringende bos kan de soort wel broeden.

Boomvalk

De boomvalk is een schaarse broedvogel die leeft in open landschappen, meestal met water in de buurt. De boomvalk broedde oorspronkelijk veel in heiden, bossen en bosranden op zandgrond. Tegenwoordig broedt zij echter meer in open agrarische landschappen en aan de rand van steden. Ook in gebieden die rijk zijn aan menselijke

verstoring zoals sport-, bedrijfsterreinen of langs snelwegen wordt door de boomvalk gebroed. Dit heeft deels te maken met een toenemende predatiedruk van havik in het oorspronkelijke broedgebied. De boomvalk gebruikt voornamelijk nesten van kraaien maar ook duiven of andere roofvogels om in te broeden en gedraagt zich in broedtijd onopvallend. Nesten kunnen in boomgroepen, vrijstaande bomen maar ook op hoogspanningsmasten zijn gelegen. De broedperiode is in mei-juni (SOVON 2002, www.vogelbescherming.nl).

De boomvalk heeft geen nest in het plangebied (visuele inspectie bij het veldbezoek). In het omringende bos kan de soort wel broeden.

Ransuil

Ransuilen broeden in allerlei gebieden, waar open veld aanwezig is met voldoende muizen. Ze mijden grote bossen, boomloze gebieden en steden. Tegenwoordig wordt vooral in kleine bosjes en agrarisch cultuurland gebroed. De soort nestelt in een oud nest van een andere soort, bij voorkeur van ekster of zwarte kraai, maar soms ook van houtduif, buizerd of havik. Ze broeden bij voorkeur in naaldbomen, die het beste dekking geven, maar ook in loofbomen, houtwallen, boomgroepen en solitaire bomen. De broedperiode is van half februari tot eind juli, waarbij eileg plaatsvindt van half maart tot half april. (SOVON 2002, www.sovon.nl, www.vogelbescherming.nl).

In het plangebied zelf wordt de ransuil (of roestplaatsen) niet verwacht. Er zijn geen sporen zoals braakballen gevonden en geschikte broedplaatsen zoals oude kraaiennesten ontbreken.

Kerkuil

De kerkuil komt voor in cultuurland met gras- en bouwlanden die begrensd worden door kruidenrijke akkerranden, houtwallen, heggen of bosjes. Kerkuilen broeden vooral in de hoge, donkere en tochtvrije delen van boerenschuren, kerken, kastelen en torens en bij hoge uitzondering in een holle boom. Tegenwoordig broedt 90 procent van de gevallen in een speciale nestkast. De kerkuil is zeer honkvast en blijft zijn hele leven in de buurt van zijn gekozen leefgebied. De broedlocatie is vaak een andere als de winterverblijfplek (SOVON, 2002).

Er is geen sprake van kleinschalig agrarisch landschap omdat het slechts om enkele graslanden gaat waar soms paarden staan, maar verder is de omgeving vrijwel uitsluitend bos. Dit vormt geen geschikt leefgebied voor de kerkuil. Nestkasten voor deze soorten en sporen zoals krijtsporen (in de paardenstal) ontbreken eveneens. De aanwezigheid van de kerkuil kan daarom worden uitgesloten.

Steenuil

De steenuil is een honkvaste soort die het gehele jaar in een klein territorium van enkele honderden meters verblijft. Het jachtgebied bestaat uit open terrein met lage vegetatie. Nesten worden het gehele jaar ook als verblijfplaats gebruikt. Nestplaatsen bevinden zich op erven van burgerwoningen, bij boerderijen in agrarisch cultuurlandschap en aan dorpsranden. Nesten worden hier in boomholten, nestkasten of nauwe ruimten in gebouwen gemaakt. De soort broedt vanaf maart tot mei. De jongen vestigen zich op korte afstand van het ouderlijk territorium (SOVON, 2002, BIJ12, 2017).

Er is geen sprake van kleinschalig agrarisch landschap omdat het slechts om enkele graslanden gaat waar soms paarden staan, maar verder is de omgeving vrijwel uitsluitend bos. Dit vormt geen geschikt leefgebied voor de steenuil. Nestkasten voor deze soorten en sporen ontbreken eveneens. De aanwezigheid van de steenuil kan daarom worden uitgesloten.

Overige vogelsoorten van categorie 1 tot en met 4

Andere vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd, nestelen op hoge gebouwen (slechtvalk), op richels van bergen of steengroeven en soms op oude roofvogelnesten (oehoe), langs stromende beken (grote gele kwikstaart), of op speciale nestpalen (ooievaar) (SOVON 2002, vogelbescherming.nl, sovon.nl). Deze elementen zijn niet in het plangebied aanwezig. Nesten van de bovengenoemde vogelsoorten worden daarom niet in het plangebied verwacht.

Vogelsoorten van cat. 5 – jaarrond beschermd bij zwaarwegende omstandigheden

Tevens kunnen in en rond het plangebied vogelsoorten voorkomen waarvan het nest alleen jaarrond beschermd is als er zwaarwegende ecologische omstandigheden zijn, zoals een grote kolonie of het ontbreken van alternatieve nestlocaties in de omgeving. Soorten uit deze categorie betreffen o.a. grote bonte specht (waargenomen), bosuil, gekraagde roodstaart, koolmees en pimpelmees (waargenomen). Al deze soorten komen in bossen voor en kunnen ook in de omgeving van het plangebied voorkomen. Het plangebied zelf is echter juist vooral open grasland en een enkele struik of (dode) boom. Daarmee heeft het plangebied geen relevante waarde voor soorten van cat. 5 van de lijst met jaarrond beschermde nesten. Zodoende vallen deze vogels onder het reguliere beschermingsregime van vogels (beschermd tijdens het broeden) en worden verder behandeld onder de algemene broedvogels.

4.2.3 Planten

De vaatplanten die zijn beschermd middels de Wet natuurbescherming betreffen veelal zeldzame soorten, waarvan de meeste Rode Lijst-soorten, met specifieke groeiplaatsen in met name stabiele en natuurlijke biotopen, zoals bossen, zeeduinen, kalkgraslanden, beekdalen, veengronden en moerassen. Ook is een aantal soorten beschermd die groeit op oude en verweerde muren en zijn enkele zeldzame akkerplanten beschermd. Een deel van de beschermde planten komt alleen voor in Zuid-Limburg. Veel soorten komen voornamelijk voor op kalkhoudende en voedselarme grond (Sparrius et al. 2012). Naast de beschermde vaatplanten zijn er twee mossoorten beschermd. Beide soorten zijn zeer zeldzaam. Tonghaarmuts is in Nederland gevonden in vochtige, jonge wilgenbossen en in jonge aanplant van zomereik. Geel schorpioenmos groeit op moskussens op weinig substraat (Janssen en Schaminee 2004, verspreidingsatlas.nl).

In het plangebied is sprake van voedselarme, kalkarme en droge (beweide) grond in een bosrijke omgeving. Bij het veldbezoek, wat plaatsvond midden in het groeiseizoen, zijn ook geen beschermde soorten waargenomen. Uit de omgeving zijn alleen knolspirea en liggende ereprijs bekend van een braakliggend terrein in Eerbeek. De liggende ereprijs is een zeldzame soort van kalkhoudende rivierduinen, knolspirea staat in enigszins vergelijkbare biotopen, met een wisselende grondwaterstand (bron: verspreidingsatlas.nl). De soorten zijn niet waargenomen bij het veldbezoek. Er is

geen kalkhoudende grond en het grondwater zit erg diep en heeft geen invloed op het maaiveld.

De aanwezigheid van beschermde plantensoorten in het plangebied kan daarom met zekerheid worden uitgesloten.

4.2.4 Grondgebonden zoogdieren

4.2.4.1 Aanwezigheid soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

Zoals beschreven in paragraaf 2.2, geldt voor een aantal meer algemeen voorkomende beschermde soorten zoogdieren een provinciale vrijstelling van de verboden in de wet. Het is goed mogelijk dat in of nabij het plangebied deze soorten voorkomen, zoals de veldmuis, haas of egel. Deze soorten komen wijdverspreid voor en stellen geen hoge eisen aan hun omgeving.

4.2.4.2 Aanwezigheid soorten waarvoor geen vrijstelling geldt

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen de boommarter, damhert, das, edelhert, eekhoorn, otter, steenmarter, wezel, wild zwijn en de wolf voor in de omgeving van het plangebied. Op basis van expert judgement wordt ook de bunzing verwacht.

Voor het edelhert, damhert, wild zwijn en de wolf geldt dat ze grote territoria hebben en geen vaste rust- en verblijfplaats hebben, of deze liggen altijd op rustige plekken en niet in de directe nabijheid van mensen. Het plangebied is een open, enigszins verstoord habitat, en heeft ook maar een geringe oppervlakte, waardoor dit op voorhand geen essentiële elementen voor deze soorten kan bieden.

Voor het wild zwijn geldt in dit gebied ook een nulstandbeleid (pers. meded. eigenaar) en door hekken elders kunnen ze normaliter ook niet in dit gebied komen. In het plangebied zijn overigens ook geen (wroet)sporen van zwijnen waargenomen.

De otter komt voor in watergangen, welke ontbreken in en rond het plangebied. Aanwezigheid van deze soort kan derhalve op voorhand met zekerheid worden uitgesloten.

Boommarter

De boommarter heeft een voorkeur voor oud (loof-)bos, maar is ook in andere typen bos te vinden. De soort komt soms ook in meer open terreinen voor, mits er voldoende bosjes en lijnvormige elementen in de omgeving zijn, zoals heggen en houtwallen. De boommarter komt slechts incidenteel voor in de nabijheid van gebouwen. Boommarters kiezen een rustplaats in boomholten, konijnen-, vossen of dassenhollen, tussen boomwortels of onder takkenbossen. Nesten worden vaak in oude spechten- of eekhoornholten of inrottingsholten gemaakt (www.zoogdiervereniging.nl)

Verblijfplaatsen van de boommarter zijn niet aanwezig, omdat bomen met grote holten e.d. ontbreken. Incidenteel kan de boommarter foeragerend aanwezig zijn in het plangebied. Van essentieel foerageergebied is echter geen sprake, door de afwezigheid van bos in het plangebied en het ruime oppervlakte leefgebied in de omgeving.

Bunzing

De bunzing heeft een voorkeur voor een kleinschalig landschap met voldoende schuilmogelijkheden en water in de nabijheid. De soort kan ook voorkomen in een bebouwde omgeving met veel groen en in open bossen. De bunzing maakt zijn schuilplaats in oude hopen van konijn, mol, vos en das, maar ook steenhopen, holle bomen en boomwortels worden als schuilplaats gebruikt (Bouwens, 2017).

De bunzing kan in en rond het plangebied voorkomen. Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden onder struweel of rommelhopen. Rond de paardenstal ligt wat struweel, zodat de aanwezigheid van verblijfplaatsen van de bunzing niet geheel is uit te sluiten.

Das

De das leeft in allerlei soorten biotopen en heeft een voorkeur voor een kleinschalig landschap, met akkers, bosjes, weiland en houtwallen. Leefgebied van de das moet voldoende dekking bieden, met weinig verstoring, een groot voedselaanbod, een bodem waarin ze goed kunnen graven en met een grondwaterstand lager dan 1,5m onder het maaiveld. De das is een omnivoor. Het belangrijkste voedsel voor de das zijn regenwormen. Daarnaast eten ze vruchten, noten, granen, paddenstoelen, knaagdieren, egels, slakken en insecten.

Van de das zijn geen burchten waargenomen, ook niet in het rondom grenzende bos. De soort verblijft wel in bossen, maar heeft ook graslanden nodig om voldoende voedsel te vinden. Er is één waarneming bekend uit de NDFF van een das op het terrein. Op het zuidelijke deel is tevens een snoetputje waargenomen waar de das voedsel heeft gezocht. Het hek is passeerbaar voor deze soort. Wissels over het terrein ontbreken. De das kan incidenteel op het grasland foerageren, maar verblijfplaatsen ontbreken dus.

Eekhoorn

De eekhoorn leeft in allerlei typen bos en is ook in tuinen of parken in de omgeving van bos aan te treffen mits daar voldoende voedsel beschikbaar is. Ze maken een bolvormig nest van takken en bladeren op minimaal vijf meter hoogte in de boom. Ook natuurlijke boomholtes, oude kraaien- of eksternesten, nestkasten of spechtenholen worden als nestlocatie gebruikt (zoogdiervereniging.nl).

In het plangebied zijn geen eekhoornnesten waargenomen. De soort kan wel voorkomen in het omringende bos. Van essentieel foerageergebied in het plangebied is echter geen sprake, door de afwezigheid van bos in het plangebied en het ruime oppervlakte aan geschikt leefgebied in de omgeving.

Steenmarter

De steenmarter leeft bij voorkeur in een kleinschalig, parkachtig landschap. De soort is met name aanwezig in de nabijheid van dorpen, boerderijen en ook steden. Elementen als groenstroken, heggen, bosjes en greppels zijn belangrijk voor het vinden van voedsel en als dekking. Binnen zijn leefgebied heeft de steenmarter vele schuilplaatsen, zoals boomholtes, takkenhopen, dicht struweel en ruimtes in bebouwing. Hier bewoont de soort bijvoorbeeld zolders, kruipruimtes of ruimtes in de spouw (www.zoogdiervereniging.nl).

De steenmarter kan voorkomen nabij menselijke bebouwing. In de paardenstal zijn overigens geen sporen waargenomen van deze soort. Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden onder struweel of rommelhopen. Rond de paardenstal en nabij het bijgebouw is wat struweel aanwezig, zodat de aanwezigheid van verblijfplaatsen van de steenmarter niet geheel is uit te sluiten.

Wezel

De wezel is niet gebonden aan een bepaald landschapstype maar heeft een voorkeur voor een kleinschalig (cultuur-) landschap. Een vereiste is wel dat er voldoende dekking aanwezig is, bijvoorbeeld in de vorm van bosschages, houtstapels of heggen. De soort komt ook wel voor in een groene bebouwde omgeving. De soort mijdt natte gebieden. Als verblijfplaats gebruiken ze onder meer houtstapels, oude hopen van muizen, ratten en konijnen (Bouwens, 2017).

De wezel kan in en rond het plangebied voorkomen. In het grasland zijn veel molshopen gezien, wat gunstig is voor de wezel die vaak jaagt (en verblijft) in mollengangen. Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden onder struweel of rommelhopen, of in mollengangen.

Overige soorten

Het voorkomen van overige beschermde grondgebonden zoogdieren is uitgesloten omdat ze gebonden zijn aan natte(re) biotopen (zoals waterspitsmuis, noordse woelmuis of hermelijn) of (vrijwel) uitsluitend in Zuid-Limburg voorkomen, zoals hazelmuis en eikelmuis.

4.2.5 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen de bosvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis in de buurt van het plangebied voor. Daarnaast kan de ruige dwergvleermuis ook in de omgeving voorkomen aldus de verspreidingsgegevens van verspreidingsatlas.nl. Alle vleermuissoorten, alsmede hun verblijfplaatsen, essentiële foerageergebieden en vliegroutes zijn beschermd volgens de Wet natuurbescherming.

Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten zoals gewone dwergvleermuis en boombewonende soorten als rosse vleermuis en watervleermuis. Daarnaast bestaan soorten die van beide elementen gebruikmaken. Daarbij is ook onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Sommige soorten zoals de gewone dwergvleermuis verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen, etc.). Andere soorten als de rosse vleermuis verblijven jaarrond in bomen (in holten, hopen en achter loshangend schors). De watervleermuis overwintert echter weer in bunkers, grotten en kelders en verblijft in de zomerperiode in boomholten (Dietz et al. 2011).

4.2.5.1 Gebouwbewonende vleermuissoorten

Gebouwbewonende vleermuizen hebben hun verblijfplaats achter bijvoorbeeld gevelbetimmering, in spouwmuren, achter dakbeschot, achter luiken en in schoorstenen (BIJ12 2017b, Dietz et al. 2011). De paardenstal is tijdens het veldbezoek geïnspec-

teerd op de aanwezigheid van geschikte kieren, spleten en open stootvoegen. De buitenzijde is afgewerkt met gepotdekselde planken, zodat eventuele kieren geen ruimte bieden naar een beschutte ruimte. Van metselwerk is geen sprake, en het rieten dak is eveneens ongeschikt. In de paardenstal zijn geen sporen van vleermuizen waargenomen (zoals afgebeten vlindervleugels). Op de locatie van de nieuwe woning is geen bebouwing aanwezig. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten is daarom uit te sluiten.

4.2.5.2 Boombewonende vleermuissoorten

Boombewonende soorten worden gevonden in holten en spleten in bomen en achter loshangend schors. Bomen dienen hiervoor een zekere diameter en leeftijd te hebben. Zo hebben vleermuizen genoeg ruimte in de boom. Grofweg zijn hardhout bomen als eik en beuk jonger dan 60 jaar en zachthout bomen jonger dan ongeveer 30 jaar voor een spechtenhol nog niet geschikt (Zoogdiervereniging & Probos 2012). In het plangebied staan enkele vrijstaande bomen in de weiden. Deze blijven behouden, en zijn ook grotendeels rondom begroeid. Holten in de stam zijn niet waargenomen.

Ter plaatse van de nieuwe woonbestemming staan onder andere twee berken, waarvan er een dood is. In deze bomen zijn geen holten waargenomen. Andere vrijstaande bomen op het perceel zijn rondom begroeid en bieden ook geen geschikte verblijfplaatsen. De aanwezigheid van boombewonende vleermuizen is zodoende uit te sluiten.

4.2.5.3 Essentieel foerageergebied

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen leven van insecten. Zij foerageren daarom op plaatsen waar veel insecten aanwezig zijn. Voorbeelden van veel voorkomende foerageergebieden zijn openingen op kruinhoogte tussen bomen, boven water en in de luwte van dijken. Als een dergelijk foerageergebied van zeer groot belang is voor vleermuizen van een bepaalde verblijfplaats, kan gesproken worden van een essentieel foerageergebied. Als een dergelijk foerageergebied verloren zou gaan, zou de voedselvoorziening van deze vleermuizen verdwijnen, waardoor ze de verblijfplaats moeten verlaten. Het verdwijnen van het foerageergebied leidt zo tot het niet meer functioneren van de verblijfplaats. Dergelijk essentieel foerageergebied is beschermd.

Het plangebied vormt geen essentieel foerageergebied, omdat de gehele omgeving een geschikt foerageergebied en dus alternatief leefgebied biedt. Bovendien leidt het kappen van een levende en een dode boom tot een verwaarloosbare aantasting van foerageergebied. Foerageergebieden hoeven daarom in het kader van deze quickscan niet verder beoordeeld te worden.

4.2.5.4 Essentiële vliegroutes

Om zich van hun verblijfplaatsen naar hun foerageergebied te verplaatsen worden door een aantal soorten steeds dezelfde lijnvormige elementen gebruikt. Bijvoorbeeld de gewone dwergvleermuis gebruikt vaak bomenrijen waaraan het zich kan oriënteren. Als een dergelijke route verdwijnt of onderbroken wordt, vervalt deze mogelijkheid om van verblijfplaats naar foerageergebied te komen. Vleermuizen moeten dan een alternatieve route zoeken. Als dit niet mogelijk is en als de vliegroute door veel vleermuizen wordt gebruikt, kan dit een groot negatief effect op de vleermuispopulatie in

het gebied hebben (Limpens et al. 2004). Daarom zijn dergelijke vliegroutes beschermd.

Het plangebied vormt geen onderdeel van een essentiële vliegroute, omdat lijnvormige elementen zoals doorgaande bomenrijen ontbreken. Vliegroutes hoeven daarom in het kader van deze quickscan niet verder beoordeeld te worden.

4.2.6 Reptielen

Reptielen komen in ons land voornamelijk voor op de hogere zandgronden, in duin-, bos- of heidegebieden. De ringslang komt daarnaast ook voor in veengebieden en laat zich ook in meer stedelijk gebied zien. Deze soort komt vooral voor ten noorden van de grote rivieren. De muurhagedis is gebonden aan warme, stenige plekken en leeft in Nederland vooral in Maastricht en is daarnaast op verschillende plaatsen uitgezet. (Creemers en van Delft 2009).

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen de gladde slang, hazelworm, levendbarende hagedis, ringslang en zandhagedis in de buurt van het plangebied voor.

Gladde slang

De gladde slang komt in Nederland voornamelijk voor op de Veluwe en enkele grotere hoogvenen en stuwwallen in Oost- en Zuid-Nederland. De soort is gebonden aan droge, zonnige habitats zoals heidevelden, rotswallen en wijngaarden. In hoogveen komt de soort vooral in de drogere randzones voor (vaak bij dijkjes en paden) omdat de hoogveenkern te nat is voor overwintering. Vooral droge heideterreinen worden bewoond maar ook open bossen en jonge aanplant op zandgrond. De soort overwintert in vorstvrije hopen onder de grond tussen oktober en april (Creemers & van Delft 2009, www.ravon.nl).

Aanwezigheid van de zeldzame gladde slang op het perceel kan worden uitgesloten, omdat de graslanden te weinig structuurrijk zijn. Daardoor is er geen dekking en beschutting voor de gladde slang en is deze kwetsbaar voor predatie. Ook is de directe omgeving (dicht bos) geen voorkeursbiotoop voor deze soort. Dit wordt ondersteund door het waarnemingenbeeld in de NDFF: alle waarnemingen in de omgeving komen van heideterreinen ten westen van het vakantiepark Coldenhove (hetzelfde geldt overigens voor de levendbarende hagedis en de zandhagedis).

Hazelworm

De hazelworm leeft in bossen, bosranden, houtwallen en heide maar ook in parken en tuinen in een bosrijke omgeving. De soort wordt het meest in de randzone van heide- en bosterreinen aangetroffen. Het leefgebied bestaat uit enigszins vochtige, met dichte vegetatie bedekte gebieden. Ze hebben daarbij een voorkeur voor habitats met voldoende gevarieerde structuur in de vegetatie en ook met hopen en gaten in de grond. Door deze variatie kunnen de dieren hun temperatuur regelen zonder in alle openheid te hoeven zonnebaden. Ook in kleinschalig cultuurlandschap kan de soort worden aangetroffen. Hazelwormen leven deels ondergronds, onder blad of onder heidestruiken. De overwintering gebeurt ondergronds, in droge holten, die gedeeltelijk zelf gegraven zijn (Creemers & van Delft, 2009).

Het voorkomen van de hazelworm is waarschijnlijk. Er zijn waarnemingen in de NDFF van de soort op het pad langs het terrein. Hoewel de graslanden weinig geschikt zijn door het ontbreken van structuurrijke vegetaties en schuilplekken, kan de soort wel voorkomen in het struweel wat her en der aanwezig is, of onder stapels planken en dergelijke rommelhoekjes. De aanwezigheid van de hazelworm is daarom niet uit te sluiten.

Levendbarende hagedis

Het habitat van de levendbarende hagedis bestaat uit vochtige gebieden zoals natte heiden, drogere delen van moerassen of veengebieden, duinen, open bossen en bosranden. Heide en hoogveen zijn een voorkeurshabitat. De soort wordt ook vaak in bermen, dijken en langs spoorlijnen aangetroffen welke van grote betekenis zijn voor de uitwisseling tussen populaties. Ook in half-natuurlijke graslanden en ruigten kan de soort gedijen. Open plekken om te zonnen zijn een voorwaarde voor vestiging. Winterverblijven bestaan uit vorstvrije plekken in zeggepollen, zandholten of onder boomstronken (Creemers & van Delft, 2009).

De aanwezigheid van levendbarende hagedis kan worden uitgesloten, omdat het plangebied te weinig structuurrijk grasland heeft en te droog is.

Ringslang

De ringslang is sterk gebonden aan waterrijke habitats. De soort komt voor ten noorden van de grote rivieren en wordt vooral aangetroffen in laagveengebieden, natte heideterreinen en waterrijke zandgronden. Maar de soort komt ook voor op verhoogde terreinen zoals dijken, spoorbanen of struwelen. Belangrijk hierbij is de aanwezigheid van natuurlijke oevers met open plekken en ruigte zodat deze zowel zongelegenheden als schuilplaatsen bieden. Veel meer dan andere in Nederland levende reptielen wordt de soort ook in bebouwde omgeving en in agrarisch gebied aangetroffen. Leefgebieden van de ringslang hebben meestal veel ruimtelijke variatie en kleinschaligheid. Voor de voortplanting is de ringslang afhankelijk van warme, vochtige plekken zoals composterende bladhopen of andere rottende boomresten. In cultuurlandschap wordt intensief gebruik gemaakt van door de mens aangelegde mest-, zaagsel- en composthopen of speciaal voor de ringslang aangelegde broeihopen. Ringslangen overwinteren op vorstvrije plaatsen onder takkenbossen, struiken, in oude konijnenholten of in kelders (Creemers & van Delft 2009).

Het plangebied is te droog voor de ringslang en broeihopen ontbreken. Aanwezigheid van vast leefgebied van deze soort in het plangebied is uit te sluiten. De ringslang kan echter op foerageertochten of bij het verkennen van nieuwe gebieden grote afstanden afleggen, en het incidenteel passeren van een enkel exemplaar is daarom niet geheel uit te sluiten. Dit blijkt ook uit de verspreide waarnemingen in de NDFF (de meeste waarnemingen worden gedaan op de overgang van de bossen van de Veluwe naar de meer open agrarische gebieden, maar soms ook meer in het bos).

Zandhagedis

De zandhagedis komt voor op droge en zandige plekken op (struik)heidevelden, duinen of bosranden. Ook op open plekken in het bos en langs weg- en spoorbermen is de soort te vinden. De aanwezigheid van struikhei en helm en voldoende zonnige plekken zijn hierbij de belangrijkste structuurbepalende landschapskarakteristieken.

De optimale habitat is een mozaïek van dwergstruikvegetatie, hogere grassen en kale grond. In kalkrijke duinen bestaat het voorkeurs habitat uit met duinriet vergrast duin-doornstruweel met lage grassen, korstmossen en zand. Zandhagedissen overwinteren in de grond in een verlaten zoogdier- of een zelf gegraven hol (Creemers & van Delft, 2009).

Ook voor de zandhagedis geldt dat het grasland te weinig structuurrijk is, ook ontbreekt enige vorm van heidebegroeiing. Van open, los zand om eieren te leggen is ook geen sprake. Tijdens het veldbezoek is de zandhagedis ook niet waargenomen. De directe omgeving is door de schaduwwerking van het bos ook niet geschikt. De aanwezigheid van de soort kan daarom worden uitgesloten.

4.2.7 Amfibieën

4.2.7.1 Aanwezigheid soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt

Zoals beschreven in paragraaf 2.2, geldt voor een aantal meer algemeen voorkomende beschermde soorten amfibieën een provinciale vrijstelling van de verboden in de wet. Het is goed mogelijk dat in of nabij het plangebied deze soorten voorkomen, zoals de bruine kikker of gewone pad. Deze soorten komen wijdverspreid voor en stellen geen hoge eisen aan hun omgeving. Zo kan een tuinvijver voor deze soorten al voldoende zijn om een populatie in stand te houden.

4.2.7.2 Aanwezigheid soorten waarvoor geen vrijstelling geldt

Beschermde amfibieën waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt, komen voornamelijk voor in en nabij vennen, poelen en slootjes, met helder en schoon water, in heide-, veen- en bosgebied en in de uiterwaarden. De geelbuikvuurpad, vuursalamander en vroedmeesterpad worden bijna uitsluitend in Zuid-Limburg aangetroffen (Creemers en van Delft 2009, verspreidingsatlas.nl).

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF komen de alpenwatersalamander en de rugstreeppad in de buurt van het plangebied voor.

Alpenwatersalamander

De alpenwatersalamander heeft een voorkeur voor zandige leemgronden waar hij voorkomt in loof- of gemengde bossen, of kleinschalige landschappen met heggen of struwelen. Voortplanting vindt plaats in allerlei typen water, zolang het niet snelstromend en niet rijk is aan vis (Goverse et al.). Wanneer de temperatuur 's avonds boven de vijf graden komt trekken alpenwatersalamanders naar het voortplantingshabitat, meestal is dat rond half maart. Ze blijven hier dan tot en met juni. Half september hebben ook de larven het voortplantingswater verlaten. Alpenwatersalamanders overwinteren op het land. Ze zijn dan te vinden onder hout, stenen, bunkers of in niet bewoonde hopen van knaagdieren (Creemers & van Delft, 2009).

De waarnemingen van alpenwatersalamander beperken zich tot een achtertuin in het zuiden van Eerbeek. De soort is daar waarschijnlijk uitgezet of ontsnapt, omdat de natuurlijke verspreiding van de soort zich beperkt tot beneden de grote rivieren. In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig, zodat de aanwezigheid van deze soort kan worden uitgesloten.

Rugstreeppad

De rugstreeppad is een bewoner van zandige terreinen met een hoge dynamiek zoals duinen, uiterwaarden, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers. Ook komt de soort op minder natuurlijke terreinen voor, zoals braakliggende terreinen of bouwlocaties. Deze soort is een echte pionier die zich ingraaft in kaal braakliggend terrein en haar eitjes legt in ondiepe kale poeltjes en plassen, maar ook slootjes en vennen kunnen geschikt leefgebied zijn. De dieren verlaten half maart de winterverblijfplaats. Voortplanting begint half april en kan doorgaan tot in augustus. Mannetjes verblijven de gehele voortplantingsperiode in het water. Vrouwtjes daarentegen verlaten na de eierafzet het water weer. De rugstreeppad overwintert op het land, de dieren hebben eind oktober allemaal het water weer verlaten (Creemers & van Delft, 2009).

Van de rugstreeppad zijn slechts twee waarnemingen bekend, allen ver ten westen van het plangebied nabij de heideterreinen waar ook her en der poelen aanwezig zijn. Omdat oppervlaktewater ontbreekt in het plangebied, en landbiotoop en overwinteringsbiotoop doorgaans binnen 500 m van de voortplantingsplaatsen ligt, kan de aanwezigheid van deze soort worden uitgesloten.

4.2.8 Vissen

De beschermde vissoorten zijn veelal zeldzaam voorkomende soorten gebonden aan helder, stromend water van beekjes of rivieren. Een uitzondering hierop is de grote modderkruiper die vooral leeft in langzaam stromend water van sloten, vennen of plassen. De soort komt daar voor op plekken met veel onderwatervegetatie en een goed ontwikkelde waterbodem (Janssen en Schamineé 2004, verspreidingatlas.nl).

In het plangebied zijn geen permanent watervoerende elementen aanwezig. De aanwezigheid van beschermde vissen in het plangebied is daarmee uitgesloten.

4.2.9 Insecten en andere ongewervelden

Beschermde insectensoorten en andere beschermde ongewervelden zijn veelal zeldzaam en eisen een specifiek habitat. Beschermde vlindersoorten komen vooral voor in kruidenrijke en soortenrijke graslanden, heiden, venen en (vochtig) bos (Bos et al. 2006, vlinderstichting.nl). Beschermde libellensoorten leven met name in veengebieden, nabij beekjes of rivieren en bij vennen op de hogere zandgronden (Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2002). Beschermde keversoorten zijn gebonden aan oude, rottende bomen in bosgebieden of komen zeldzaam voor in (groter) permanent, helder open water van goede kwaliteit op veengrond (eis-nederland.nl, Janssen en Schamineé, 2004). De Europese rivierkreeft is in ons land nog maar van één plek bekend, op landgoed Warnsborn bij Arnhem. De Bataafse stroommossel is uit ons land verdwenen en de platte schijfhoren komt lokaal voor in laagveengebieden en het rivierengebied, in helder, stilstaand of zeer zwak stromend water met rijke plantengroei, in zowel meren, sloten als plassen (anemoon.org, verspreidingsatlas.nl).

Tijdens het veldbezoek zijn algemene soorten waargenomen: gewone oeverlibel, grote keizerlibel, viervlek en bruin zandoogje.

In het plangebied is geen sprake van open water (voor libellen, Europese rivierkreeft en platte schijfhoren) of geschikte dode bomen voor beschermde soorten kevers. De

aanwezigheid van deze soorten is met zekerheid uit te sluiten. Bij het veldbezoek zijn gewone oeverlibel en viervlek waargenomen. Voor libellen geldt dat ze wel vliegend aanwezig kunnen zijn, maar de 'imago's' zijn dan mobiel en foerageren op het gehele terrein, en ondervinden dus geen negatieve effecten.

Uit de omgeving zijn geen beschermde nachtvlinders bekend. De teunisbloempijlstaart heeft teunisbloemen, wilde kattenstaart en harig wilgenroosje als waardplant, soorten die niet op het terrein groeien. De aanwezigheid van beschermde nachtvlinders is daarom met zekerheid uit te sluiten.

Van de dagvlinders zijn uit de omgeving bekend grote vos, grote weerschijnvlinder en kleine ijsvogelvlinder.

Grote vos

De grote vos is een zeldzame vlinder. Hij werd acuut met uitsterven bedreigd maar hij wordt de laatste tijd vaker gezien. Er wordt sinds 2019 ook voortplanting vastgesteld. Het lijkt erop dat ze zich weer vestigen in ons land. De grote vos is een zeer mobiele vlinder die veel zwerft. De exacte afstanden die deze vlinder kan afleggen zijn niet bekend. De waardplanten van deze soort zijn voornamelijk iep, maar ook zoete kers en sommige wilgensoorten. Het habitat is vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. Ook zwerfende individuen worden vooral in een bosrijke omgeving gevonden. De vlinders zijn vooral te vinden op warme, zonnige, open maar beschutte plaatsen. Ook moeten er geschikte plaatsen zijn om te overwinteren, zoals holle bomen of stapels hout (vlinderstichting.nl).

Waardplanten van de grote vos ontbreken in het plangebied, zodat voortplantingsbiotoop niet aanwezig is.

Grote weerschijnvlinder

De grote weerschijnvlinder leeft in oude, vochtige loofbossen, wilgenbroekbossen of in groepjes samenhangende bosjes in beekdalen. Als waardplant gebruikt de soort boswilg en soms grauwe wilg. De mannetjes van deze vlindersoort gebruiken markante, hoge bomen in de bosrand als vliegplaats. Vrouwtjes van deze vlindersoort zetten in de zomer eitjes af op wilgen. Deze wilgen staan bij voorkeur op beschutte, maar zonnige plaatsen. De jonge rupsen eten nog dezelfde zomer en najaar van de wilgenblaadjes, waarna ze in winterrust gaan. Ze overwinteren daarbij als rups in de vork van twijgen of groeven tussen de schors. In het voorjaar begint de rups weer van de blaadjes te eten, waarna ze zich in juni hoog in de boom verpoppen. Eind juni verschijnen dan de eerste vlinders van de nieuwe generatie (vlinderstichting.nl)

Boswilg en grauwe wilg zijn niet waargenomen in het plangebied. Voortplantingsbiotoop ontbreekt daarmee, zodat de soort niet in het plangebied voorkomt en verder niet behandeld wordt in deze quickscan.

Kleine ijsvogelvlinder

De kleine ijsvogelvlinder leeft in vochtige gemengde bossen of loofbossen. Wilde kamperfoelie vormt de waardplant voor de soort. De soort leeft vooral hoog in bomen maar komt 's morgens ook naar beneden om te drinken. Vrouwtjes van deze vlindersoort zetten in de zomer eitjes af op wilde kamperfoelie-planten. Ze kiest hiervoor

vooral planten die in de halfschaduw groeien. De rupsen beginnen nog dezelfde zomer te eten van het kamperfoelieblad, waarbij ze een kenmerkend vraatbeeld hebben. De middennerf van het blad wordt namelijk intact gelaten. Vanaf de herfst overwintert de rups in een half afgebeten blad aan de kamperfoelie. In het voorjaar, vanaf april, eet de rups weer verder van de kamperfoelie, waarna deze in de maand juni verpopt op de kamperfoelie. In de zomer vliegt dan weer een nieuwe generatie vlinders (vlinderstichting.nl)

Wilde kamperfoelie is niet waargenomen in het plangebied. Voortplantingsbiotoop ontbreekt daarmee, zodat de soort niet in het plangebied voorkomt en verder niet behandeld wordt in deze quickscan.

4.3 Aanwezigheid houtopstanden

Binnen het plangebied is geen houtopstand aanwezig. Er zijn namelijk slechts enkele bomen aanwezig, waarmee niet aan de minimeisen wordt voldaan, zoals meer dan 20 bomen of een oppervlakte van 1000 m².

5 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

5.1 Mogelijke effecten op beschermde gebieden

5.1.1 *Natura 2000*

Uit voorliggend onderzoek blijkt dat het plangebied gedeeltelijk in Natura 2000-gebied Veluwe is gelegen. Met de geplande ruimtelijke ontwikkeling is een toename in stikstofuitstoot in het plangebied te verwachten door het starten van bewoning op het perceel (verkeerstoename). Ook zijn andere verstoringen als gevolg van de ontwikkeling niet op voorhand uit te sluiten, zoals verstoring van instandhoudingsdoelstellingen door geluid.

Om te onderzoeken of negatieve effecten op Natura 2000-gebied mogelijk zijn, adviseren wij nader onderzoek in de vorm van een voortoets Natura 2000 uit te voeren. Als onderdeel van deze voortoets is een AERIUS-berekening noodzakelijk om in beeld te brengen of negatieve effecten door stikstofdepositie te verwachten zijn (deze berekening wordt reeds uitgevoerd).

Mocht uit de voortoets blijken dat negatieve effecten mogelijk zijn, dan dient voor het plan een passende beoordeling te worden opgesteld. In dit geval wordt een plan eveneens m.e.r.-plichtig¹. Blijkt uit de passende beoordeling dat er geen aantasting plaatsvindt van de natuurlijke kenmerken van een Natura 2000-gebied, dan kan het betreffende plan worden vastgesteld. In bepaalde gevallen kan, ondanks dat uit de passende beoordeling blijkt dat aantasting van de natuurlijke kenmerken mogelijk is, een plan toch worden vastgesteld of kan een vergunning toch worden verleend. Er dient dan te worden voldaan aan de zogeheten ADC criteria. De ADC criteria houden in: i) dat er geen alternatieve oplossingen zijn, ii) dat er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang en iii) dat de nodige compenserende maatregelen worden getroffen.

5.1.2 *Provinciale bescherming*

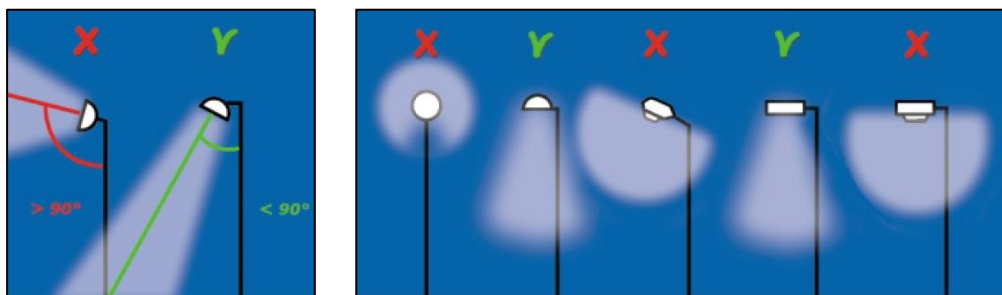
Uit voorliggend onderzoek blijkt dat het plangebied nabij het Natuurnetwerk Nederland ligt. In de provincie Gelderland wordt niet getoetst op externe werking. Het plangebied ligt echter wel in de Groene Ontwikkelingszone. De provincie wenst in deze gebieden ontwikkelingen mogelijk te maken waarbij natuur wordt gecombineerd met andere functies. Belangrijk uitgangspunt vanuit de provincie hierbij is dat de aanwezige ecologische, landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten worden versterkt. Daarnaast mag de samenhang niet verloren gaan. Dit wordt getoetst in een zogeheten ja, mits-toets, waarbij het plan tegen aangewezen kernkwaliteiten wordt gehouden. Daarnaast wordt er door middel van een puntentelling gekeken of de ontwikkeling voldoende pluspunten oplevert. De toetsing voor de Groene Ontwikkelingszone vindt plaats in een separate rapportage en dit wordt daarom verder niet behandeld in deze quickscan.

¹ Richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2001, welke plicht in de Nederlandse wetgeving is verankerd in artikel 7.2a van de Wet milieubeheer.

5.2 Mogelijke effecten op beschermde soorten

5.2.1 *Zorgplicht, voor alle in het wild levende dieren en planten*

In en rondom het plangebied kunnen in het wild levende planten en dieren voorkomen. Bij de ruimtelijke ontwikkeling zouden deze planten en dieren kunnen worden gedood. Voor al de in het wild levende soorten geldt de zorgplicht van de Wet natuurbescherming. Dit houdt in elk geval in dat iedereen die weet dat hij schade aan natuur gaat veroorzaken door een bepaalde handeling, hij deze handeling daarom niet uitvoert, of maatregelen neemt om schade aan de natuur door de handeling zoveel mogelijk te voorkomen. Probeer bijvoorbeeld bij de ruimtelijke ingreep zoveel mogelijk bomen, struiken en overig groen te behouden. Werken buiten de winterperiode voorkomt dat dieren die in winterrust zijn verstoord of gedood worden. Wanneer verlichting wordt geplaatst, probeer uitstraling van licht naar de omgeving zoveel mogelijk te beperken, om verstoring van diersoorten te voorkomen. Dit kan bijvoorbeeld door verlichting te beperken tot die plekken waar licht noodzakelijk is, lage en gericht armaturen te gebruiken in plaats van rondstralende armaturen en lampen goed te richten.

Om verstoring van dieren door straatverlichting en andere vormen van verlichting tot een minimum te beperken, dienen lichtbundels zo veel mogelijk naar beneden te worden gericht.

5.2.2 *Vogels*

Uit voorliggend onderzoek blijkt dat in en direct rond het plangebied vogels aanwezig zijn en ook kunnen broeden. Voor deze vogels geldt artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming, die het onder meer verbiedt vogels te doden, te vangen of in gebruik zijnde nesten van vogels te beschadigen of te vernielen.

5.2.2.1 *Vogelsoorten met niet-jaarrond beschermde nesten*

Bij de geplande kleinschalige ontwikkeling zouden nesten van broedende vogels kunnen worden beschadigd, wat verboden is onder de Wet natuurbescherming. De periode waarin de meeste vogelsoorten broeden, loopt globaal van half maart tot half augustus, maar ook broedgevallen buiten deze periode zijn gewoon beschermd. Om overtreding van de wet te voorkomen adviseren wij u om de geplande ruimtelijke ontwikkeling buiten de broedperiode te starten. Op deze manier worden geen in gebruik zijnde nesten beschadigd of vernield. Ook zullen vogels in en direct rond het plangebied geen nest bouwen, omdat te veel verstoring aanwezig is.

Indien de werkzaamheden echt in de broedperiode gestart moeten worden, is nader onderzoek naar broedende vogels noodzakelijk. Kort voor de start van de werkzaamheden dient dan door een ecoloog met kennis van vogels door middel van één veldbezoek onderzocht te worden of broedende vogels in en direct rond het plangebied

aanwezig zijn. Als deze niet aanwezig zijn, kunnen de werkzaamheden starten. Als wel een broedende vogel aanwezig is, mogen de werkzaamheden niet starten. Er dient dan met een ecooloog met kennis van vogels naar een oplossing gezocht te worden.

5.2.2.2 Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten

Van verschillende vogelsoorten is het nest jaarrond beschermd. Met het uitgevoerde onderzoek is duidelijk geworden dat essentieel leefgebied voor deze soorten niet in het plangebied aanwezig is. Negatieve effecten op deze soorten zijn van de ontwikkeling dan ook niet te verwachten. Nader onderzoek naar deze soorten is niet nodig.

Rondom het plangebied is bos aanwezig. Diverse soorten van de lijst met jaarrond beschermde nesten broeden in bos, zoals de buizerd, havik, sperwer, wespandief. Ook kunnen boomvalk en ransuil aanwezig zijn. Het plan leidt niet tot directe aantasting van dergelijke nesten. Wanneer een nest in de bosrand aanwezig is, zou wel verstoring kunnen optreden. Omdat er langs het perceel echter een wandelpad loopt, waar onder andere mensen uit Eerbeek gebruik van maken om hun hond in het bos uit te laten (eigen waarneming tijdens het veldbezoek), zijn geen nesten van verstoringsgevoelige soorten te verwachten direct in de bosrand. Nesten die verder in het bos zijn gelegen, worden voldoende afgeschermd door de bomen. Daarnaast zijn de werkzaamheden relatief kleinschalig en kortdurend. Omdat geen nieuwe funderingen hoeven te worden aangelegd (en door de ligging op zandgrond) is heien niet noodzakelijk. Verstoring van broedvogels met een jaarrond beschermd nest treedt zodoende niet op.

De bescherming van deze soorten staat de ontwikkeling niet in de weg.

5.2.3 **Overige beschermde soorten**

5.2.3.1 Soorten waarvoor provinciale vrijstelling geldt

In en nabij het plangebied kunnen ook soorten voorkomen die zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming, maar waarvoor een provinciale vrijstelling van de verboden geldt, voor werkzaamheden die men uitvoert in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Dit betreft bijvoorbeeld de soorten bruine kikker en gewone pad. Door de provinciale vrijstelling staat de aanwezigheid van deze soorten de geplande ontwikkeling niet in de weg. Wel geldt ook voor deze soorten altijd de eerder beschreven zorgplicht.

5.2.3.2 Soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt

Uit hoofdstuk 4 blijkt dat er leefgebied van de boommarter, das en eekhoorn aanwezig is, en dat ook kleine marters niet op voorhand kunnen worden uitgesloten. Verder kan de ringslang incidenteel passerend aanwezig zijn en kan de hazelworm aanwezig zijn.

Boommarter, das, eekhoorn

De das kan foerageren in het grasland. Van een belangrijk foerageergebied is echter geen sprake, omdat slechts één snoetputje is waargenomen. Ook komt de das meer voor op de overgang van bos naar (kleinschalig) agrarisch landschap. Het initiatief voorziet in de realisatie van één woning in bestaande bebouwing. De graslan-

den/paardenweides blijven zoals bestaand. Daarmee zijn er geen negatieve effecten op de das. Het plangebied blijft geschikt als foerageergebied, en werkzaamheden vinden niet 's nachts plaats (wanneer de das actief is). Burchten ontbreken in de nabijheid van het plangebied, zodat geen effecten daarop kunnen optreden. Voor de boommarter en de eekhoorn geldt evenzo dat het verwijderen van enkele (deels dode) bomen geen negatief effect heeft op het leefgebied.

Negatieve effecten op de boommarter, das en eekhoorn zijn uit te sluiten en het nemen van voorzorgsmaatregelen is niet nodig.

Kleine marterachtigen

De bunzing en de wezel kunnen in en rond het plangebied aanwezig zijn. Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden onder takkenhopen, rommel en in dicht struweel. De wezel verblijft (en jaagt) ook vaak ondergronds in mollengangen. Het initiatief voorziet in beginsel alleen in het ombouwen van de paardenstal en heeft dus geen rechtstreeks effect op kleine marterachtigen. Wel is het mogelijk dat bij het rooien van struiken of het opruimen van een rommelhoekje beperkte verstoring van dieren optreedt. Dergelijke werkzaamheden vallen echter buiten de scope van een bestemmingsplan of een omgevingsvergunning. Ook is verstoring van deze soorten niet verboden onder art. 3.10 van de Wnb, tenzij het (indirect) leidt tot het doden van dieren of ongeschikt maken van verblijfplaatsen. Van het indirect doden van dieren zal echter geen sprake zijn. Er is hoogstens sprake van kleinschalige werkzaamheden zonder inzet van groot en zwaar materieel, zodat eventueel aanwezige dieren bij verstoring zelfstandig zullen vluchten. Verder blijft het plangebied geschikt als leefgebied, zo worden er in het kader van de landschappelijke inpassing ook maatregelen genomen als de aanleg van takkenrillen, waardoor er potentiële verblijfplaatsen bijkomen. Het initiatief leidt daarmee niet tot het (indirect) aantasten van verblijfplaatsen, overtreding van art. 3.10 lid 1b is niet aan de orde.

Er zijn geen effecten op het foerageer- en leefgebied van beide soorten, omdat dit zich in het grasland en omringende bos bevindt.

Steenmarter

De steenmarter kan in het plangebied foeragerend aanwezig zijn. Incidenteel zou de soort ook onder rommelhoekjes of in struweel aanwezig kunnen zijn. De nu aanwezige stapels hout zijn echter niet geschikt omdat ze netjes gestapeld en daarmee heel compact zijn, met weinig grote ruimtes. De afrondende bouwwerkzaamheden op het terrein kunnen daarom niet leiden tot het aantasten van verblijfplaatsen.

Het plangebied kan fungeren als foerageergebied, maar net als voor de overige benoemde zoogdieren, neemt de geschiktheid van het plangebied als leefgebied niet af, omdat het vrijwel geheel onverhard blijft en grotendeels onveranderd. Negatieve effecten op de steenmarter zijn zodoende uit te sluiten.

Ringslang

De ringslang heeft geen vast leefgebied in het plangebied, maar kan wel incidenteel aanwezig zijn of door het plangebied foerageren/trekken. Negatieve effecten kunnen optreden bij onzorgvuldig werken, waarbij de ringslang wordt gedood. Dit is echter eenvoudig te voorkomen door, wanneer een ringslang wordt waargenomen, het werk

stil te leggen en te wachten tot het reptiel zelfstandig het plangebied weer verlaten heeft. Door het nemen van deze voorzorgsmaatregel is overtreding van verbodsbepalingen van art. 3.10 van de Wnb te voorkomen.

Hazelworm

De hazelworm kan in het plangebied voorkomen. Door waarnemingen in de directe omgeving is voldoende zeker dat de soort aanwezig is, nader onderzoek is daarom niet nodig.

De soort heeft geen vaste rust- of verblijfplaatsen zoals een das een hol of kraamburcht heeft. De hazelworm is levendbarend en kan zich overal in het leefgebied bevinden, in oude muizenholen, in holten onder boomwortels, en onder stapels planken, hout, stenen of snoeiafval in het plangebied. Dergelijke 'rommelhoeken' zijn rondom de paardenstal maar ook elders op het terrein wel aanwezig.

Voor het ombouwen van de paardenstal kan gewerkt worden binnen de bestaande bebouwing en verharding. Bij de werkzaamheden worden redelijkerwijs ook materialen gebruikt, waardoor opgeslagen materialen stuksgewijs worden verwijderd. Van grootschalig opruimen van rommelhoekjes is geen sprake. Voor de hazelworm geldt, net als voor de ringslang, dat het volstaat om bij het aantreffen van een exemplaar het werk stil te leggen totdat het dier zelfstandig de locatie heeft verlaten.

Het terrein wordt, in het kader van de landschappelijke inpassing, gedeeltelijk voorzien van nieuwe inrichting, zoals struweelhagen. Deze vormen nieuwe, geschikte schuilplaatsen voor de hazelworm. Er blijft dus voldoende geschikt leefgebied (schuilplaatsen) aanwezig op het terrein. Er is daarom geen sprake van het vernietigen van vaste rust- of verblijfplaatsen (voorzover deze al zijn aan te wijzen), zodat artikel 3.10 lid 1b niet wordt overtreden.

5.3 Mogelijke effecten op beschermde houtopstanden

In het plangebied is geen houtopstand aanwezig. De bescherming van houtopstanden vormt dan ook geen beperking voor de beoogde ruimtelijke ontwikkeling.

6 Conclusie

Aan de Coldenhovenseweg 95 te Eerbeek bevindt zich een perceel met graslanden en opstallen. In de huidige situatie kennen de gronden de bestemming 'Agrarisch met landschapswaarden' en is er een aanduiding 'paardenstal' opgenomen. Het is de bedoeling dat de paardenstal in gebruik wordt genomen als bijgebouw, en dat het in aanbouw zijnde gebouw in gebruik wordt genomen als woning. Op dit moment is er echter nog geen woonbestemming. Voor de vaststelling van een nieuw bestemmingsplan is het noodzakelijk dat de haalbaarheid ervan wordt aangetoond. Er dient daarom vanuit de ecologie onderzocht te worden of met de ruimtelijke ontwikkelingen die het plan toestaat sprake is van overtreding van de geldende natuurwet- en regelgeving. In deze quick scan is onderzocht of er beschermde natuurwaarden, volgens de nu geldende natuurwet- en regelgeving, aan- of afwezig zijn in het plangebied. Ook is nagegaan of de ruimtelijke ontwikkeling die mogelijk wordt gemaakt, mogelijk negatieve effecten kan hebben op beschermde natuur buiten het plangebied.

6.1 Gebiedsbescherming

Het plangebied ligt grotendeels in het Natura 2000-gebied Veluwe. Een negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van de Veluwe is vanwege een mogelijke toename in stikstofdepositie en andere verstoringsfactoren zoals geluid en licht door de ruimtelijke ontwikkeling en nieuw gebruik van het plangebied niet uit te sluiten. Nader onderzoek in de vorm van een voortoets Wet natuurbescherming is daarom noodzakelijk.

Verder blijkt uit de quick scan dat het plangebied niet in het NNN ligt, maar wel in de Groene Ontwikkelingszone. Daarom is een ja-mits toetsing noodzakelijk om de voorgenomen ontwikkeling mogelijk te maken. Dit vindt plaats in een separate rapportage.

6.2 Soortenbescherming

In en rondom het plangebied kunnen in het wild levende planten en dieren aanwezig zijn. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving.

In en nabij het plangebied kunnen ook soorten voorkomen die zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming, maar waarvoor een provinciale vrijstelling van de verboden geldt, voor werkzaamheden die men uitvoert in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Door de provinciale vrijstelling staat de aanwezigheid van deze soorten de geplande ontwikkeling niet in de weg. Daarnaast is mogelijk leefgebied aanwezig, voor soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt. Zo blijkt uit de quick scan dat in en rondom het plangebied vogels kunnen broeden. Om overtreding van de wet te voorkomen wordt geadviseerd om de geplande ruimtelijke ontwikkeling buiten de broedperiode te starten. Op deze manier worden geen in gebruik zijnde nesten beschadigd of vernield.

Voor de boommarter, das en eekhoorn geldt dat er geen effecten op verblijfplaatsen zijn en geen effect op het leefgebied. Voor deze soorten zijn er geen voorzorgsmaatregelen nodig.

Voor de bunzing en de wezel geldt dat er geen (indirecte) aantasting van verblijfplaatsen optreedt, omdat er geen bebouwing bijkomt en de nieuwe woonbestemming op het perceel geen directe aantasting is van het leefgebied. De maatregelen zoals nieuw struweel, die onderdeel vormen van de landschappelijke inpassing, zijn gunstig voor het leefgebied van deze soorten.

Verblijfplaatsen van de steenmarter worden niet verwacht binnen de invloedssfeer van de resterende werkzaamheden. Van (indirecte) aantasting van verblijfplaatsen is daarom geen sprake. De maatregelen zoals nieuw struweel, die onderdeel vormen van de landschappelijke inpassing, zijn gunstig voor het leefgebied van deze soort.

Tot slot, verblijfplaatsen van de hazelworm en de ringslang worden niet aangetast. Wanneer een incidenteel exemplaar wordt waargenomen tijdens het werk, moet het werk worden stilgelegd totdat het dier het werkgebied zelfstandig verlaten heeft. Zo kan overtreding van verbodsbepalingen worden voorkomen. De maatregelen zoals nieuw struweel, die onderdeel vormen van de landschappelijke inpassing, zijn gunstig voor het leefgebied van deze soorten.

Essentiële elementen, zoals essentieel leefgebied of verblijfplaatsen, van andere beschermde soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt, zijn niet aanwezig. De bescherming van deze categorie soorten staat de ontwikkeling niet in de weg.

6.3 Bescherming houtopstanden

Bij deze ruimtelijke ontwikkeling wordt geen houtopstand geveld waarop de regels van de Wet natuurbescherming van toepassing zijn. De bescherming van houtopstanden vormt dan ook geen beperking voor de beoogde ruimtelijke ontwikkeling.

6.4 Vervolgstappen

- Houd rekening met de zorgplicht.
- Houd rekening met broedende vogels; start het werk buiten het broedseizoen (half maart – half augustus) of na een voorafgaande broedvogelcontrole.
- Wanneer een hazelworm of ringslang of ander beschermd dier wordt waargenomen, moet het werk worden stilgelegd totdat het dier zelfstandig het plangebied weer verlaten heeft.
- Laat een Voortoets Natura 2000 opstellen en voer een AERIUS-berekening uit.
- Laat een 'ja-mits' toetsing opstellen voor de Groene Ontwikkelingszone.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

BIJ12. 2017a. Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*, versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht.

BIJ12. 2017b. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht.

BIJ12. 2022. Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*, versie 2.0, juli 2022. BIJ12, Utrecht.

Bos, F. Bosveld, M. Groenendijk, D. van Swaay, C. Wynhof, I. De Vlinderstichting. 2006. De dagvlinders van Nederland. Verspreiding en bescherming. Nederlandse fauna deel 7.

Creemers, R. van Delft, J. 2009. De Amfibieën en Reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna deel 9.

Dietz, Ch. von Helversen, O. Nill, D. 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika.

Janssen, J. A. M. Schamineé, J. H. J. 2004. Europese Natuur in Nederland. Soorten van de habitatrichtlijn.

Lange, R. Twisk, P. van Winden, A. van Diepenbeek, A. 2003. Zoogdieren van West-Europa.

Limpens, H. J. G. A. Twisk, P. Veenbaas, G. 2004. Met vleermuizen overweg. Uitgave DDW en VZZ.

Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie. 2002. De Nederlandse Libellen (Odonata). Nederlandse Fauna deel 4.

Netwerk Groene Bureaus, Definitielijst Netwerk Groene Bureaus 2020, 16 januari 2020.

Netwerk Groene Bureaus, Gegevensautoriteit Natuur, Zoogdierversamenwerking. 2020. Vleermuisprotocol 2021.

Ministerie EZLI. 2012. Memorie van toelichting bij Wet natuurbescherming. Kamerstuk.

Ministerie EZ. 2015. Memorie van antwoord bij Wet natuurbescherming. Kamerstuk Eerste Kamer der Staten-Generaal.

SOVON. 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels. Verspreiding, aantallen, verandering. Nederlandse Fauna deel 5.

Sparrus, L. Odé, B. Beringen, R. Basisrapport Rode Lijst Vaatplanten 2012 volgens Nederlandse en IUCN-criteria. FLORON rapport 57.

Zoogdiervereniging & Probos. 2012. Laanbeheer en vleermuizen; met oog voor veiligheid en cultuurhistorie; met bijdragen van E. A. Jansen, M. H. A. van Benthem, C. de Groot, P. Twisk & H. J. G. A. Limpens.

Websites

www.aanpakstikstof.nl
www.anemoon.org
www.aerius.nl
www.eis-nederland.nl
www.ndff.nl
www.ravon.nl
www.sovon.nl
statline.cbs.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vlinderstichting.nl
www.vogelbescherming.nl

Bijlage 1. Wettelijk kader

Gebiedsbescherming

Inleiding

Op grond van artikel 2.1 van de Wet natuurbescherming kunnen natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna, door de Minister worden aangewezen ter uitvoering van de Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijn, de zogeheten Natura 2000-gebieden. Ook kan de Minister op grond van deze wet in enkele specifieke gevallen bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen. De Wet natuurbescherming draagt Gedeputeerde Staten daarnaast op, om in hun provincie te zorgen voor een landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland. De bescherming van dit natuurnetwerk wordt geregeld bij provinciale verordening. Daarnaast kunnen provincies bij provinciale verordening andere gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermen, genaamd bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen. Hieronder wordt een toelichting gegeven bij de verschillende vormen van gebiedsbescherming.

Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden

Voor alle Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden geldt op basis van artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze gebieden. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor deze gebieden zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht. Uit de Memorie van Toelichting blijkt, dat de Wet natuurbescherming, buiten de zorgplicht, al voldoende instrumenten bevat om schadelijke handelingen in Natura 2000-gebieden te beperken. Deze zorgplicht is daarmee primair bedoeld om de eigen verantwoordelijkheid vast te leggen, die een ieder heeft voor een zorgvuldige omgang met de natuurwaarden in Natura 2000-gebieden.

Natura 2000-gebieden

Bij de aanwijzing van een Natura 2000-gebied worden voor het gebied instandhoudingsdoelstellingen voor te beschermen soorten en/ of habitats vastgesteld. Conform artikel 2.7, lid 2 van de Wet natuurbescherming is het verboden om zonder vergunning een project te realiseren dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. Als een plan of project mogelijk negatieve gevolgen kan hebben op Natura 2000-gebied, vindt eerst een globale toetsing plaats, de voortoets. Als uit de voortoets blijkt dat er zeker geen negatieve gevolgen zijn, dan kan het betreffende plan worden vastgesteld, of geldt in het geval van een project geen vergunningplicht. Als de kans op significante gevolgen niet kan worden uitgesloten dan moet, conform artikel 2.8 van de Wet natuurbescherming een passende beoordeling worden gemaakt. In dit geval wordt een plan eveneens m.e.r.-plichtig². Blijkt uit de passende beoordeling dat er geen aantasting plaatsvindt van de natuurlijke kenmerken van een Natura 2000-gebied, dan kan het

² Richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2001, welke plicht in de Nederlandse wetgeving is verankerd in artikel 7.2a van de Wet milieubeheer.

betreffende plan worden vastgesteld, of kan voor de projecten door Gedeputeerde Staten een vergunning worden verleend. In bepaalde gevallen kan, ondanks dat uit de passende beoordeling blijkt dat aantasting van de natuurlijke kenmerken mogelijk is, een plan toch worden vastgesteld of kan een vergunning toch worden verleend. Er dient dan te worden voldaan aan de zogeheten ADC criteria. De ADC criteria houden in: i) dat er geen alternatieve oplossingen zijn, ii) dat er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang en iii) dat de nodige compenserende maatregelen worden getroffen.

Bijzondere nationale natuurgebieden

In uitzonderlijke gevallen kan de Minister, op grond van artikel 2.11, bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen. De Minister kan dit doen voor een gebied dat is of wordt aangemeld als Habitatrichtlijngebied, maar nog niet definitief is aangewezen. Ook kan het voor een gebied dat nog geen onderdeel is van het Natura 2000-netwerk, maar waar compenserende maatregelen worden getroffen voor de realisatie van een project met significante gevolgen. Tot slot kan een gebied worden aangewezen in het geval dat dat noodzakelijk is in het kader van de Vogel- of Habitatrichtlijn, om een gunstige staat van instandhouding te realiseren. Ter bescherming van de bijzondere nationale natuurgebieden kan de Minister verschillende maatregelen nemen, waaronder toegangsbeperkingen tot het gebied, het gebruik maken van zijn of haar aanschrijvingsbevoegdheid en het treffen van behoud- en herstelmaatregelen in het gebied.

Natuurnetwerk Nederland

Ter bescherming van vogelsoorten, van soorten van de Habitatrichtlijn en van rode lijstsoorten dienen provincies, op basis van artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming, zorg te dragen voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur, EHS). Voor dit netwerk geldt, op basis van artikel 2.10 van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (het Barro), een 'nee, tenzij'-beschermingsregime. Het bestemmingsplan, of een omgevingsvergunning waarmee van het bestemmingsplan wordt afgeweken, maakt geen ontwikkelingen mogelijk die kunnen leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van de aanwezige natuur, of tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden, *tenzij* er sprake is van groot openbaar belang, er geen reële alternatieven zijn, negatieve effecten zoveel mogelijk worden beperkt en overblijvende negatieve effecten worden gecompenseerd.

Provincies dienen deze bescherming te regelen bij provinciale verordening. Daarnaast kunnen provincies bij provinciale verordening andere gebieden met bijzondere natuurwaarden beschermen, zoals weidevogelgebieden of ganzenfoerageergebied. De precieze invulling van de bescherming verschilt van provincie tot provincie. In paragraaf 2.1 staat de bescherming beschreven die in dit geval van toepassing is.

Soortenbescherming

Verboden en zorgplicht

Voor een aantal soorten is door middel van verboden een beschermingsregime opgenomen in de Wet natuurbescherming. Er is een apart beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten (artikelen 3.1-3.4), voor Habitatrichtlijnsoorten (artikelen 3.5-3.9) en voor andere soorten (artikelen 3.10 en 3.11).

Naast de beschermde plant- en diersoorten geldt op basis van artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming voor al de in het wild levende soorten ook een zorgplicht. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving. Dit houdt onder meer in dat men negatieve gevolgen voor aanwezige soorten zoveel mogelijk beperkt door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht.

Vogelrichtlijnsoorten

Voor ruimtelijke ingrepen zijn de volgende verboden relevant: het is verboden om van nature in Nederland in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen, het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van deze soorten te beschadigen of te vernielen of nesten van vogels weg te nemen. Ook is het verboden deze soorten opzettelijk te storen wanneer dit van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort.

De verboden in de wet zorgen voor een goede bescherming van nesten van alle in het wild levende vogelsoorten tijdens het broedseizoen. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot half augustus, maar ook de nesten van broedende vogels buiten deze periode zijn beschermd. Daarnaast zijn van een aantal vogelsoorten de nesten jaarrond beschermd, dus ook als ze niet als broedlocatie worden gebruikt. Het betreft dan over het algemeen soorten die hun nest het gehele jaar als verblijfplaats gebruiken of soorten die niet of nauwelijks in staat zijn om een eigen nest te bouwen.

Habitatrichtlijnsoorten

Voor ruimtelijke ingrepen zijn de volgende verboden relevant: het is verboden om soorten van de Habitatrichtlijn en van de verdragen van Bonn en Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden, te vangen of te verstoren, om eieren opzettelijk te vernielen, om voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen en om planten van de Habitatrichtlijn en van het verdrag van Bern opzettelijk te onttwortelen of te vernielen.

Andere soorten

Naast de Vogelrichtlijnsoorten en de Habitatrichtlijnsoorten worden in de wet een aantal diersoorten en plantensoorten beschermd. Voor deze soorten zijn bij ruimtelijke ingrepen de volgende verboden relevant: het is verboden de beschermde diersoorten opzettelijk te doden of te vangen en om de vaste voortplantings- of rustplaatsen te beschadigen en het is verboden om de beschermde plantensoorten opzettelijk te plukken, onttwortelen of te vernielen.

Opzetvereiste

Bij veel van de hierboven genoemde verboden is er sprake van een opzetvereiste. Zo is het verboden om vogelnesten *opzettelijk* te beschadigen. In de wet wordt bij deze opzet uitgegaan van 'voorwaardelijke opzet'. Bij voorwaardelijke opzet is men zich bij het handelen bewust van de mogelijke negatieve consequenties, terwijl men de handeling toch uitvoert. Een voorbeeld van voorwaardelijke opzet is iemand die in het voorjaar een boom omzaagt en daarbij 'per ongeluk' een vogelnest beschadigt. De persoon had niet de opzet dit nest te beschadigen. Maar in de broedtijd van vogels is er wel een aanzienlijke kans dat er in een boom een vogel nestelt. Er kan daarom toch sprake zijn van opzettelijke beschadiging van het nest; voorwaardelijke opzet.

Vrijstelling, gedragscodes en ontheffing

Provinciale Staten kunnen in een verordening een vrijstelling verlenen van de bovenstaande verboden. Zie paragraaf 2.2 voor de vrijstelling die in deze provincie van toepassing is.

Daarnaast zijn de verboden niet van toepassing op handelingen die men uitvoert in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling of bestendig beheer en onderhoud, wanneer men die handelingen uitvoert conform een goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes kunnen daarbij zowel gebruikt worden voor de omgang met de Vogelrichtlijnsoorten, de Habitatrichtlijnsoorten als de andere beschermde soorten. Wel geldt voor de Vogelrichtlijnsoorten en de Habitatrichtlijnsoorten de aanvullende eis dat de handelingen die men uitvoert een wettelijk belang dienen uit de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Het gaat dan onder meer om handelingen in het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of ter bescherming van flora en fauna.

Tot slot kunnen Gedeputeerde Staten, wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat, onder bepaalde voorwaarde een ontheffing verlenen van de verboden. Ook hierbij geldt voor Vogelrichtlijnsoorten en Habitatrichtlijnsoorten dat aan de handelingen die men verricht een wettelijk belang van de Vogelrichtlijn respectievelijk de Habitatrichtlijn ten grondslag dient te liggen.

Bescherming houtopstanden

De bescherming van houtopstanden is geregeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Het is verboden houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, zonder voorafgaande melding bij de provincie. Een houtopstand is hierbij gedefinieerd als een eenheid van bomen of struiken met een oppervlakte van ten minste 1.000 vierkante meter of een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat. De wet schrijft verder voor dat wanneer een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, de grond binnen drie jaar moet worden herbeplant.

Bovenstaande bescherming geldt niet voor alle houtopstanden. De regels zijn niet van toepassing op houtopstanden op erven of in tuinen, op fruitbomen, op windschermen om boomgaarden, op naaldbomen bedoeld om te dienen als kerstbomen, op kweekgoed, op bepaalde beplantingen van wilgen of populieren, op bepaalde beplantingen

bedoeld voor de productie van houtige biomassa en op houtopstanden binnen de, bij besluit van de gemeenteraad, vastgelegde grenzen van de bebouwde kom. Ook voor het dunnen van een houtopstand gelden de regels niet.

De provincie kan regels stellen ten aanzien van de meldingsplicht en de plicht tot herbeplanting. Ook kan de provincie een ontheffing verlenen ten behoeve van herbeplanting op andere grond. Verder kan de provincie ontheffing verlenen en kan de provincie bij verordening vrijstelling verlenen van zowel de meldingsplicht als de plicht tot herbeplanting.